

**Uchwała Komisji habilitacyjnej z dnia 6 października 2021 powołanej w postępowaniu
w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych
w dyscyplinie nauki socjologiczne wszczętym na wniosek dr Pauliny Polak.**

§ 1

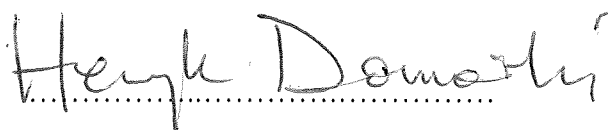
Komisja habilitacyjna, powołana przez Radę Naukową Nauk Socjologicznych UJ uchwałą nr 2 z dnia 1 lipca 2021 roku, działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478), po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku, stwierdza że aktywność naukowa oraz osiągnięcia naukowe stanowią istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej nauki socjologiczne i wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania dr Paulinie Polak stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki socjologiczne uznając spełnienie przesłanek warunkujących nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1-3 wskazanej ustawy.

UZASADNIENIE

Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały zawierający uzasadnienie zawarte w protokole z posiedzenia Komisji habilitacyjnej stanowi jej integralną część.

§ 2

Na niniejszą uchwałę nie przysługuje zażalenie. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Prof. dr hab. Henryk Domański

Przewodniczący Komisji

Załącznik nr 1 do Uchwały Komisji habilitacyjnej z dnia 6 października 2021 powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki socjologiczne wszczętym na wniosek dr Pauliny Polak.

Protokół z posiedzenia Komisji habilitacyjnej dr Pauliny Polak, które odbyło się dnia 6 października 2021 roku o godzinie 10.30

Komisja procedowała w formie hybrydowej w następującym składzie:

Członkowie i członkinie Komisji obecni i obecne w czasie posiedzenia w formie stacjonarnej w Instytucie Socjologii UJ przy ul. Grodzkiej 52 w Krakowie:

Prof. dr hab. Henryk Domański, Polska Akademia Nauk, przewodniczący.

Dr hab. Kazimierz Frieske, prof. APS, Akademia Pedagogiki Specjalnej, recenzent.

Dr hab. Jolanta Perek Białas, prof. UJ, Uniwersytet Jagielloński, członkini Komisji.

Dr hab. Katarzyna Zielińska, prof. UJ, Uniwersytet Jagielloński, sekretarz Komisji.

Członkowie Komisji obecni w formie zdalnej przy wykorzystaniu aplikacji MS Teams:

Dr hab. Marek Czyżewski, prof. UŁ, Uniwersytet Łódzki, recenzent.

Dr hab. Michał Kaczmarczyk, prof. UG, Uniwersytet Gdański, recenzent.

Dr hab. Stanisław Burdziej, prof. UMK, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, recenzent.

Posiedzenie Komisji otworzył prof. dr hab. Henryk Domański, przewodniczący Komisji habilitacyjnej, który przypomniał główne reguły procedowania w postępowaniu habilitacyjnym. Następnie Przewodniczący przedstawił plan obrad i poprosił o jego akceptację przez Komisję. Komisja jednogłośnie zaakceptowała proponowany plan obrad.

Przewodniczący zaprosił na obrady dr Paulinę Polak i Komisja przystąpiła do przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego. **Protokół z kolokwium habilitacyjnego stanowi załącznik nr 1 do protokołu z posiedzenia Komisji habilitacyjnej.**

Po zakończeniu kolokwium Przewodniczący, na wniosek członków i członkiń Komisji ogłosił 10 minutową przerwę, po czym Komisja przystąpiła do dalszych obrad. Przewodniczący poprosił Recenzentów, w kolejności alfabetycznej, o wyrażenie ich opinii na temat recenzowanego dorobku dr Polak oraz na temat kolokwium.

Jako pierwszy głos zabrał dr hab. Stanisław Burdziej, prof. UMK. Oceniając przebieg kolokwium Recenzent zaznaczył, że nie był w pełni usatysfakcjonowany uzyskanymi odpowiedziami. To jednak wynikało z natury krytycznych argumentów, które Recenzent wysuwa w przedstawionej recenzji. Profesor Burdziej podkreślił jednak, że nie jest to podstawa do negatywnej oceny dorobku lub kolokwium. Przeciwnie, w jego opinii z Habilitantką dobrze się polemizuje, a lektura jej dorobku była dla niego interesująca. Mimo przedstawionych w recenzji uwag krytycznych profesor Burdziej potwierdził, że koncepcje przedstawione w pracach Habilitantki są poznawczo ciekawe i inspirujące, podtrzymał też pozytywną konkluzję recenzji. Następnie profesor Burdziej postawił ogólniejsze pytanie do Komisji o praktykę oceniania samodzielności habilitantów w sytuacji, gdy dzieło jest w całości współautorskie, nawiązując tym samym do wątpliwości zgłaszanych także w innych recenzjach. W odpowiedzi na to pytanie głos zabrał profesor Domański, który – odwołując się do swojego doświadczenia jako członka Rady Doskonałości Naukowej – doprecyzował, że kwestia ta nie jest uregulowana.

Do dyskusji włączył się dr hab. Kazimierz Frieske, prof. APS, który podkreślił, że miał już wcześniej doświadczenie z habilitacjami, gdzie osiągnięcie naukowe składało się głównie z współautorskich publikacji. Jednocześnie Recenzent podkreślił, że socjologia obecnie staje się partykularna, można za pomocą różnych „poetyk” opisywać dany wycinek rzeczywistości społecznej, a ostateczna decyzja co do sposobu praktykowania socjologii jest kwestią wyboru. W przypadku dr Polak, teksty przedstawione do oceny same się bronią. Recenzent podkreślił również, że sposób „uprawiania” socjologii w danym ośrodku akademickim może kształtować praktykę przygotowywania się do kolejnych stopni naukowych.

Głos zabrał dr hab. Marek Czyżewski, prof. UŁ, który podkreślił, że lokalna kultura organizacyjna nie może być podstawą do przyznania tytułu naukowego. Rozumiejąc uwarunkowania współczesnej nauki, w których funkcjonuje dr Polak, profesor Czyżewski podkreślił, że odpowiedzi Habilitantki nie były dla niego w pełni satysfakcjonujące. Brakowało mu pogłębionych rozważań m. in. na temat teorii dyskursu, czy sfery publicznej. Włączając się w dyskusję o wieloautorskości i problemie oceny samodzielności Habilitantki, profesor odwołał się do innych postępowań habilitacyjnych opartych na współautorskich publikacjach. W tych innych przypadkach w skład osiągnięcia naukowego wchodziły również autorskie prace habilitantów, często nawet lepsze niż te współautorskie, co rozwiązywało problem. Zdaniem Recenzenta stosowany przez Habilitantkę model uprawiania nauki, czyli realizowanie się w konkurencji projektowo-punktowej, niekoniecznie sprzyja spełnieniu kryteriów ustawowych

dotyczących nadawania stopni naukowych. A trzeba pamiętać, że to właśnie te istniejące ramy prawne, nawet jeśli konserwatywne w stosunku do nowych okoliczności, są obowiązujące, są wskaźnikiem w procedurze. Biorąc to pod uwagę profesor Czyżewski podtrzymał negatywną ocenę przedstawianego dorobku.

Odnosząc się do tego zarzutu profesor Frieske podkreślił, że gros tekstów, które stanowią osiągnięcie naukowe dr Polak powstało w ramach projektu kierowanego przez Habilitantkę, która projekt wymyśliła, była na pewno zaangażowana w proces przygotowywania i dyskusowania wszystkich publikacji i szefowała całemu projektowi. Niezależnie od partykularnych deklaracji wkładu w pisanie artykułów trzeba to dostrzec. Te teksty, które powstały w projekcie prowadzonym przez dr Polak, zostały ocenione przez profesora Frieske jako wartościowe. Można się spierać z pewnymi kwestiami, ale generalnie należy je ocenić pozytywnie. Na pozytywną ocenę zasługuje również umiejętność nawiązywania przez Habilitantkę współpracy międzynarodowej. Konkludując profesor Frieske podkreślił, że jego ocena jest pozytywna. Recenzent zgodził się z profesorem Czyżewskim, że publikacje książkowe w procesie zdobywania stopni naukowych są łatwiejsze do oceny. Jednocześnie zauważył, że forma książkowa nie świadczy jeszcze o jakości dzieła, bo sporo wydawanych współcześnie książek jest merytorycznie słaba.

Profesor Kaczmarczyk zgodził się z profesorem Czyżewskim, że złożony w procedurze cykl artykułów jest trudny do oceny ze względu na jego wieloautorskość, ale też ze względu na brak spójności argumentacyjnej. O ile procedura habilitacyjna w swym założeniu miała oceniać monografię, jej samodzielność, wkład w rozwój nauki, uzasadnienie jakiejś tezy, to obecnie jesteśmy w punkcie zwrotnym. Dobrym przykładem jest właśnie trwająca ocena pracownicza, gdzie liczą się głównie punkty, a dominującą wagę mają artykuły. Warto patrzeć na wspomniany cykl artykułów w takim właśnie kontekście. W ocenie profesora Kaczmarczyka artykuły składające się na recenzowany cykl nie są złe. Mają one swoją wartość, można z nimi dyskutować, można oceniać przyjęte założenia i metodologie. Stąd, mimo zastrzeżeń zgłaszanych w recenzji, ogólna ocena jest pozytywna. Profesor Kaczmarczyk podkreślił również, że należy docenić umiejętność współpracy międzynarodowej i tworzenia zespołu. Konkludując Recenzent podkreślił, że ocenia ten dorobek pozytywnie.

Następnie głos zabrała dr hab. Jolanta Perek-Białas, prof. UJ, Członkini Komisji, która wyraziła opinię, że dokumentacja złożona do przewodu habilitacyjnego mogłaby zostać lepiej przygotowana, bardziej szczegółowo. Podkreśliła jeszcze, że nie tylko napisanie dobrej książki wymaga czasu i sporo pracy, ale tak samo jest w przypadku przygotowania dobrego artykułu.

Włączając się w dyskusję na temat oceny zakresu autorstwa, a też samodzielności Habilitantki, profesor Perek-Białas, zgodziła się, że problemem w tym konkretnym przewodzie jest brak autorskich publikacji, ale sama praktyka składania cyklu artykułów, w tym współautorskich, jest coraz częstsza. Jednocześnie podkreśliła, że publikacje przedstawione jako osiągnięcie naukowe lokują się na pograniczu różnych dyscyplin, ale są włączone w dyskusje światowe, są widoczne w naukowym obiegu. Profesor Perek-Białas podkreśliła również, że widać w tym dorobku zarówno samodzielność, jak i wkład w nauki socjologiczne. Samodzielność jest potwierdzona przez zaangażowanie w projekty. Habilitantka kierowała projektem NCN, a obecnie kieruje modułem międzynarodowego projektu realizowanego w programie Horyzont. Zdaniem profesor Perek-Białas kolokwium też pokazało naukową elokwencję dr Polak. Biorąc to wszystko pod uwagę profesor Perek-Białas wyraziła pozytywną opinię na temat ocenianego dorobku.

Jako kolejna osoba głos zabrała dr hab. Katarzyna Zielińska, prof. UJ, Sekretarz Komisji. Zgodziła się z wcześniejszą uwagą profesora Czyżewskiego, że dorobek naukowy Habilitantki jest rezultatem pewnych strukturalnych uwarunkowań, presji na publikowanie w artykułach oraz na zdobywanie nowych projektów. Można jednak zauważyć pewne korzyści takiego modelu uprawiania nauki – w zespole łatwiej o wymianę myśli, współpraca pozwala rozwijać wątki i uwalnia proces twórczy. Choć efektem takiego uprawiania nauki może być problem z określaniem samodzielności Habilitantki, podnoszony w recenzjach i zgłaszany już wcześniej w dyskusji. Profesor Zielińska podkreśliła jednak, że cztery z artykułów tworzących osiągnięcie naukowe, które w jej opinii były najbardziej interesujące poznawczo, powstał w ramach projektu złożonego i kierowanego przez doktor Polak. Można więc założyć, zgadzając się z argumentami profesora Frieske, że Habilitantka była ich inicjatorką. Kierowanie projektem, w ramach którego powstały wspomniane artykuły, a też kierowanie polskim zespołem w dużym międzynarodowym projekcie europejskim stanowią dowód na samodzielność doktor Polak.

Profesor Burdziej dodał, że gdyby przyłożyć do dorobku dr Polak kryteria obecnej oceny pracowniczey, to wypadłaby ona bardzo dobrze. Recenzent podkreślił, że obecne ramy prawne i oczekiwania stawiane pracownikom się zmieniły i nie można od tego abstrahować. O ile faktycznie brak autorskiej publikacji lub książki może być problemem z punktu widzenia pewnej praktyki i doświadczenia, to w świetle obecnych wymogów prawnych działalność projektowa i artykułowa, którą reprezentuje dr Polak, jest wręcz wzorcowa.

Prof. dr hab. Henryk Domański, Przewodniczący Komisji, odwołując się do swojego doświadczenia jako członka Rady Doskonałości Naukowej, przypomniał całą procedurę

i omówił konsekwencje przyjęcia przez Komisję uchwały. Będzie ona podstawą głosowania na posiedzeniu Rady Dyscypliny Nauk Socjologicznych, a następnie na posiedzeniu Rady Doskonałości Naukowej, przy udziale członków reprezentujących nauki społeczne. Przy pozytywnej uchwale, ale z głosem krytycznym, możliwe jest powołanie na poziomie Rady Doskonałości Naukowej superrecenzenta. Następnie Przewodniczący wyraził podziw dla recenzentów za ich wnikliwe i szczegółowe recenzje. Profesor Domański zgodził się, że współautorstwo całego dorobku rodzi pewne trudności, ale jest też konsekwencją obowiązujących wymogów stawianych pracownikom naukowym. Profesor Domański potwierdził, że jego zdaniem artykuły spełniają wymogi ustawowe, czyli mają charakter oryginalny i ważny, choć problemem pozostaje ocena indywidualnego wkładu. Jednak, zdaniem profesora Domańskiego czynnikiem potwierdzającym samodzielność Habilitantki jest sposób w jaki poradziła sobie z kolokwium, odpowiadając spójnie, logicznie, wchodząc w dyskusje, argumentując z wykorzystaniem różnych teoretycznych podejść. Przewodniczący przywołał również kryterium umiędzynarodowienia, w którym Habilitantka wypada wzorcowo. Biorąc pod uwagę te argumenty, profesor Domański pozytywnie ocenia cały dorobek dr Polak.

Profesor Perek-Białas jeszcze raz podkreśliła, że w Uniwersytecie Jagiellońskim nie ma jednego wzoru realizowania habilitacji, zdarzają się takie, które są procedowane na podstawie książki, a inne na podstawie cyklu publikacji.

Wobec braku dalszych głosów ze strony Komisji, profesor Domański zamknął dyskusję i zarządził głosowanie nad uchwałą wyrażającą pozytywną opinię w sprawie nadania doktor Paulinie Polak stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki socjologiczne. Profesor Zielińska, Sekretarz Komisji przystąpiła do przygotowania treści uchwały, którą następnie odczytała całej Komisji.

Komisja w głosowaniu jawnym przyjęła uchwałę – sześć głosów było za przyjęciem uchwały, a jeden głos przeciw przyjęciu uchwały. Tym samym Komisja przyjęła uchwałę wyrażającą pozytywną opinię w sprawie nadania doktor Paulinie Polak stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki socjologiczne.

Po głosowaniu profesor Domański zakończył posiedzenie Komisji i wyraził podziękowanie wszystkim uczestnikom posiedzenia

